

צא :

כל גגות פרק תשיעי עירובין

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

(א) לעיל פ"ג (ב) שבת ק"ל.
(ג) וכן אמת רב הו"ל.
(ד) הפ"ד וה"ב מה"ד
קמ"ב כ"ל רש"י.

מוסף רש"י

ואנשי מרפסת ששכחו
דלא עירבו. ולט עם אלו.
אלו עירבו אלו לעמון ואלו
לעמון. מרפסת אחוזה היא
והרבה פתחי עליה פתוחין
לה ויטול יוצאין כסולם אחד
לחצר ומתנה הו"ל
ואנשי מרפסת ואלו
וגבוה מרפסת ואלו
הלו כסולם אלו להקל
ואחרין תורת מחילה עליו
ואין אחרין כדלמרחק
לעיל (נ"ט) כולם תורת
פתח עליו ותורת מחילה
עליו והכל להקל ומ"מ ע"י
רשותו כן ואין מוציאין מזה
לו (ע"ד פ"ג). כל
שכוחו ו"י טפחים
למרפסת. אם יש בחצר
תל חי עמוד גבוה ו' סמון
למרפסת. רשות מרפסת
שולטת בו ומשתמשין בה
אבל לא בני חצר (ש"ס).
עירובי חצירות מבני קרי
סמון (ש"ס פ"ד).

אנשי מרפסת. דיורי עליה הרבה פתוחין לה: ולא עירבו. בני
חצר עם בני מרפסת אלו לעמון ואלו לעמון בני מרפסת
אין אופרים על בני חצר אע"פ שזורקין לה כסולם וזריקת רגלם עליה
לר"ה"ר דלמרחק לעיל פ"ג כ"ד מעצמן (דף נ"ט): כולם תורת פתח
עליו ותורת מחילה עליו והכל להקל

והכל אמרינן תורת מחילה עליו: כל
שנכנס ו' טפחים. כגון עמוד או
תל: למרפסת. מותר להשתמש בו
ולחצר אסור דה"ל ליה כפתח ולנה
צוריקה ובסמוכה למרפסת בחור ד'
עסקין ומדוקמה לה כפיסקין דלעיל
(דף ע"ד). פתוח מכלל לחצר. כלומר
אף לחצר ושנייה אסורים בו והכי
אוקמינן תהם: כד"א. דמחלקין
רשות חצר ומרפסת דלא מישמרו כבדי
הדדי: כגון עירובין וכו' עליה תורת
שדיורין הרבה בחצר ודיורין הרבה
במרפסת: ועירבו אלו לעמון ואלו
לעמון. דהשתא מפיק בני חצר מאני
דנתיים למזין ובני עליה מאני
דעליה למרפסת ואי שרית ליה כלים
ששבתו בחצר לטלטל במרפסת אמי
לטלטל בה נמי כלי הבית: או ספוי
של יחידים. שאין בחצר אלא בית
אחד ואין במרפסת אלא עליה אחת:
שאינן לריבין לערב. לעמון והשתא
שכימי מאני דבית בחצר ומאני
דעליה במרפסת לביבא דליבא דעליה
הלק גזרו כהו רבנן דלא ליסתרו
כהדי הדדי גזרה משום מאני דנתיים:
ושכחו ולא עירבו. לעמון דלא שכימי
מאני דנתיים בחצר ומאני דעליה
במרפסת: כולן רשות אחת פני
לכלים ששבתו בחוס. מאן שמעת
ליה האי כפרה ר"ש וקאמר עירבו
לא: רבנן היא. דמודו בנגין וחצירות
היבא דעירבו דגזרי כדלמרחק בפרק
מי שהולאחו (לעיל מט.) גבי ג' חצרות
הפתוחות זו לזו דפליגי אדרי"ש ואמרו
שלאשן אסורין דגזרי דילמא אמי
לאפקוקי מאני דנתיים דחצירה
שכחאנטיע לחצירה חצרתה אבל ר"ש

גג וחצר ואכסדרה ומרפסת בלין רשות אחת הן. לרב דאוקי ממני'
ככ"ד משתמין (לעיל דף פ"ד). לאותם הדמים במרפסת אמי
הכל שפיר דכשעירבו בני מרפסת לעמון ובני חצר לעמון דשכימי מאני
דנתיים בחצר ומאני דעליה במרפסת כשהקלע גבוה ה' היו למרפסת
שהקלע שזה ליה ולבני חצר אסור
להשתמש על הקלע אפילו כלים ששבתו
בחצר אלו כלים ששבתו צבית ופחות
מכלן אסורין לשניהם וכשלא עירבו
דלא שכימי מאני דנתיים ודעליות שם
היו מרפסת וחצר רשות אחת ואין
אסורין זה על זה אבל לשמואל דקרי
מרפסת לבני עליה ומיירי שהקלע
כנגד חלונות ומשתמשין שם בני
עליות דרך חלונות כשלא עירבו ומימה
היאך משתמשין בפחות מ" בני עליה
על הקלע כלים ששבתו צביות דרך
חלונותיהן והלא אין חצר ומרפסת
רשות אחת אלא לכלים ששבתו בחוס
ולא לכלים ששבתו בחוך הבית
ועליות וי"ל דלשמואל דוקא ארישא
קאי דמיירי בגבוה עשרה הוא דמפליג
בין עירבו בין לא עירבו כדפסקין
לעיל לביבא דשמואל אבל סיפא
דקמי פחות מין לחצר דהו דוקא
לחצר לשמואל מיירי ודאי בין עירבו
בני עליה לעמון ובני חצר לעמון בין
לא עירבו ובין הכי ובין הכי בני
חצר מותרין ובני עליה אסורין לשלשל
מתלוותיהם: ובעל"מ ששבתו
בבצר מותר אפ"ה בבצר. פי' בכל
חצירות דאי חצות חצר ותו לא אפילו
שבתו צבית נמי ומיירי לרב כשלא
עירבו חצירות עם הנתיים וקשיא
דא"כ היכי מייתי סיעתא כסמון לרב
דלמך מבני שלא נשתתפו בו אין
מטלטלין בו אלא נד' הא רב גופיה
לא אסר אלא כשעירבו נתיים עם
החצירות אבל כשלא עירבו לא אסר
דמנוכה בפרק אס לא הביא ושבת
דף ק"ל: ואדרבה קשיא מינה לרב
דכתיב' לא אסר רב ועוד דרב פסק
כר"ש והכל קאמר דר"ש ממיר וי"ל
דמייתי דכמו שעירבו לרב לביבא

א (מ"י פ"ד מה"ל עירובין
ה"ל ע"י ט"ס ע"פ א"ת פי'
ש"ס):

רבינו חננאל

ת"ש אנשי חצר ואנשי
מרפסת ששכחו ולא
עירבו כל שכוחו ו' טפחים
למרפסת פתוחה
מין לחצר, כמה דברים
אסורים בחוס שהיו
של רבים עירבו ואלו
לעמון ואילו לעצמן, אי
שהיו של יחידים שאין
צוריקין לערב. אבל אם
היו של רבים ששכחו
ולא עירבו (ג) וחצר
ואכסדרה ומרפסת רשות
אחת. טעמא דלא עירבו
הוא דהיו רשות אחת,
אבל עירבו לא. קשיא
רש"י ולי' יוחנן.
ופסקין הא כרייתא (רבנן)
היא. כי קאמינן בין
עירבו בין לא עירבו לר'
מטעמי קאמינן. ואמרינן
דיקא נמי מילא קמי'
מבוי (קופין) בהדיהו.
שי' רבנן הוא ולא לר'
שמעון. דהא שפיעין ליה
לר' שמעון דמבוי כפרס'
וכגו וכמרפסת חשיב.
כדכתיב לומר לקמן.
ת"ש (חוסין) חצירות
ופתוחות זו לזו. ופתוחות
למבוי ואסורין כולם לאן
עירבו (א) וכלי הביתים
ולחצירות מבני לביבא
(ב) ור"ש מחד שיהיה
ר"ש אומר כל זמן
שהן של רבים ושכחו
ולא עירבו גג וחצר
ואכסדרה ומרפסת וקופין
ומבוי כולן רשות אחת
הן. טעמא דלא עירבו
הא עירבו לא. וזרקין
מא לא עירבו חצירות
בהדי הדדי הא חצר
ובתיב עירבו. ודחיקין הא
לא עירבו קמי'. ולא
קרינן עירובי אלא בחצר
עם הבית. אבל בחצר
דרך הבית עם הכימי
שיתוף נקרא. ואם לא
עירבו חצירות, בהדי
קאמר כמי שאמרו, לא
נשתתפו הוה ליה למייתי
ופסקין חני כברייתא לא
נשתתפו (ז) וישנעין משנה
יתירה איצטריכא ליה.
סוה דתימא כי פליגי
ר' שמעון לרבנן בשלא
עירבו אבל בשעירבו
מורה להו דאמרי. קמ"ל
דמטעמיה יתירא דאפילו
בשעירבו פליגי עליהו.
אמר ליה רבנא לרב אשי

דרי"ש אין מטלטלין בו אלא נד' וטעמא דמרפסת עם רש"י משום
דכשעירבו אסור לטלטל מחצר למבוי אפילו כלים ששבתו בתוכה
אטו כלים ששבתו צבית ואין נמנוי שום תשמיש ודמילא לכתמית
כיון דאין בו אלא ג' מחציות ולכן אין מטלטלין בו אלא נד' הי"י
לרבנן אפילו בלא עירבו אין מטלטלין בו אלא נד' דאסרי לטלטל
מאני דחצר למבוי דחצר ומבוי לדידהו לאו רשות אחת הן:
מהו דתימא כי פליגי רבנן ע"ה דר"ש היבא דעירבו. ואסור
לטלטל מחצר למבוי משום דשכימי מאני דנתיים בחצר ומייהו
מחצר לחצר לא אסרי אע"ג דעירבו דאין תשמיש דחצר זה רבלין
בחצר אחרת אבל רבליות הוא להוליא מחצר למבוי ואע"ג דרבנן דשלש
חצירות (לעיל מה) גזרו וגם דברייתא דגג וחצר אכסדרה ומרפסת
אמרינן דוקא לא עירבו הא עירבו גזרינן שמה רבנן דהכל אינם
רבנן דהתם ובלא הכי ל"ל כן דכפרק מי שהולאחו (לעיל דף מ"ז)
אמר דתנא דפליגי דארבי שמעון היינו ר' יהודה ובברייתא המסיעה
לרב יהודה אית ליה לרבי יהודה דגג וקרפף רשות אחת ולרבנן
דהכל אית להו (ב) קמשמע לן דבלא עירבו פליגי וטעמא דאסור
מחצר למבוי דהי מבוי כמו קרפף דלא היו רשות אחת עם החצר:
והא

(א) מ"י דע"י א"ל נחלא נ"י
אמת היה לו כפליגי ונתם
מטעם יתיר לר"ש אשנעין
ל"י.

לא גזר: דלא קמי'. גג וחצר ואכסדרה ומרפסת וקרפף ומבוי דאי
ר"ש כולהו חדא רשות נינהו: אסור להוליא מן החצר למבוי. כרבנן
דאסרי מבוי קרפף: במבוי אסור. ולקמן מפרש. קס"ד השתא
דאפילו כלים ששבתו בחוס אסור לטלטלי ציה דכרמית משוי ליה כל
זמן שלא נשתתפו בו: ור"ש מותר. אף להוליא כלי חצר למבוי: כל
זמן שהן של רבים. קס"ד דה"ל הוליא ובכונן יש דיורין הרבה ושכחו
ולא עירבו לעמון כיון דהשתא לא שכימי כלי הבתים בחצירות כולן
מותרים זה עם זה: לא עירבו חצירות בהדדי. וכל חצר עירבה לעמנה
והא כל זמן שהן של רבים דלמך לאו טעמא להיתירא הוא אלא רבותא
הוא ואע"ג דלא עירבו חצירות בהדדי וכל חצר עירבה לעמנה וכל חצר
אית בה דיורין טובא ומפקי מאני דנתיים לחצר ואיכא למיגור דאידי
דלוויי דיורין לא מיוחדרי שפיר ומפקי מאני דנתיים לחצר האחרת
אפ"ה לא גזר: והא לא עירבו. לגמרי משמע: מאי לא עירבו.
דמשמע לגמרי אשיתוף דמבוי קאי ועירבו דחצירות לא איירי מידי דלא
איכפת ליה כהו בין עירבה כל אחת לעמנה בין לא עירבו קאמר
דמותירם במבוי בלא שיתוף: ואמרי ליה רבנן לא. בגג וחצר ואכסדרה
ומרפסת מודינן לך אבל בקרפף ובמבוי לא: דה"ר יתירא כפ' ר"א דמילה
(שבת ק"ל): אימא ולמבוי אסור. להוליא כלי החצר: היינו רישא. הא תנא

ליה אסור להכניס ולהוליא מן החצר למבוי: מהו דסימא. הא דתנא רישא אסור בעירבו לעמון אסור רבנן ומשום כלי הבית והאי דקמינן לא
עירבו לא נשתתפו הוא: אבל לא עירבו לעמון אימא מודו. אשמעינן משנה יתירה דעל כרחך חדר לעירבו וחדא ללא עירבו ואפילו הכי אסור:
ומי